

FÜGGETLEN MAGYARORSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 .

A horvát haláltánc.

Minden jel és kiszivárgó hír szerint Szerbia és Horvátország viszonya az utóbbi időben oly rosszra fordult, hogy kérdés, mennyi ideig maradhat meg a mai helyzet komolyabb kirobbanások nélkül. Alig pár hete, hogy nyílt utcán leütötték Horvátország egyik legkiválóbb történetíróját, Sufflay Milánt s körülbelül ugyanebben az időben maguk a szerbek jelentették, hogy Zágrábban egy politikai vétségeket tartóztatott horvát a börtön harmadik emeletéről levette magát, miután beismerő vallomást tett abban az ügyben, amelyvel vádolták.

Sufflay Milán gyalázatos meggyilkolását menteni semmi sem lehet, ez a második eset is annyira gyanús, hogy szinte a bizonyossággal érintkezik az a feltevés, hogy a szerencsétlen vádlott csak hatóságai segédlettel tudott leugrani annak a bizonyos fogháznak a harmadik emeletéről.

De várhatunk-e más állapotokat Jugoszláviában, amikor csak a napokban tartóztatott le a bécsi rendőrség zágrábi titkos rendőröket, akik töltött revolverrel és éles tőrrel felfegyverkezve figyelték a Bécsben élő horvát emigránsokat, nyilván nem azzal a szándékkal, hogy esetleges balesetnél védelembe vegyék őket. Vagy mit várhatunk a horvát-szerb viszonyról kapcsolatban akkor, amikor szerb újságok nyíltan hirdetik, hogy minden horvát nacionalistával „fizikailag” kell leszámolni, értsd, el kell őket láb alól tenni. Már annyira mennek a szerb lapok, hogy egész nyíltan neveket sorolnak fel s velük kapcsolatban azt hangoztatják, hogy addig nem lesz nyugalom Szerbiában, míg a nevek viselőit meg nem fojtják.

Mindezt pedig betetőzi a szerbek részéről nemrég megállapított ifjúsági egyesület: a „Mlada Jugoslavia” azon elhatározása, hogy nyolcvan névszerint megnevezett horvát politikust fog meggyilkolni, mert végre radikálisan kell egyszer s mindenkorra leszámolni a horvát mozgalommal.

Nyilván kényes dolog egy állam belügyeibe avatkozni, de ebben az esetben olyan jelenségek tömörülnek, olyan módszerek lépnek használatba, hogy az igazi európai lelkiismeret nem veheti a vádat magára, hogy nyíltan elkövetett gyilkosságokat és nyíltan hangoztatott gyilkossági szándékokat előkelő közönnyel csak elhallgat azért, hogy bele ne avatkozzék egy rettenetes eszközökkel dolgozó állam belügyeibe. Ha van európai kultúra s ha a szerbek az európai kultúrközösséghez tartozóknak érzik és vallják magukat (ezt pedig fennen hangoztatják), akkor igenis az európai morál nevében kötelesség szótavenni ezeket a szörnyű gaztetteket, amelyek az emberiség szegényét képezik.

Vagy számíthat-e kiméletre az a Szerbia, ahol legyilkolták a Karagyor-gyevics és Obrenovics dinasztiák tagjait, ahol Macedoniában olyan öldök-lés folyik „a macedonai kisebbség problémájának gyökeres megoldása érdekében”, amit csak egy szemét behunyt, fülét bedugott Európa törhet szó nélkül gyalázatra mindannak, amit emberileg igazságosnak és magasztos-nak nevezünk. A macedonok egymás után nyújtják be a szörnyűbbnél szörnyűbb vádakot a szerbek kegyetlenkedéseivel kapcsolatban s ezeket a szer-bek meg sem kísérik megcáfolni. De a szerajevói gyilkosságot sem felejték el, nem felejtették el trónörökösünk

és felesége borzalmas legyilkolását, amelynek következménye a viágháboru lett.

A szerbek lehet azt képzelik, hogy ezekkel az eszközökkel letörlik a horvát szabadsághozmat. De még sohasem érték el ilyen célt azzal, hogy egy nép mártírjainak a számát szaporították. Amíg meg marad a mai állapot, amíg a horvátoknak minden egyes intézkedés, lépés azt demonstrálja, hogy az elcsábító szerelem első óráiban ígért önállóság, szabadság helyett csak a legelremitőbb elnyomásban van részük, addig a szerbek és horvátok közötti mai késhegyen táncoló viszony meg-

nem változhatik. És ez az a pont, amikor a horvátok ellen elkövetett bűntények európai kérdéssé nőnek s így azzal foglalkozni kötelessége mindenkinek, aki Európában a békét és megértést akarja. Mert olyan nép még nem született, különösen pedig a horvát nép nem az, amely ezeket az elkövetett gyilkosságokat, gyalázatos fenyegetéseket elfelejtene, amelyek lelet ne égetné egészen a halálos gyűlölet szenvedélyéig az a bánásmód, amelyben a kultúrában magasabb, nyugateurópaibb horvát nép részeseül a szerb elnyomók részéről. Ha Európa tovább tűri ezeket a jelenségeket, ha a

politikai gyilkosságok módszere bevonul a legitim politikai fegyverek tárába, ez szegénye lesz Európának, szegénye lesz annak a lelkiismeretnek, amely egészen a legutóbbi időkig mégis csak megvolt Európa nemesebb népében. A Népszövetségnek kötelessége megvizsgálni a horvátországi helyzetét és kérdéseit s ha úgy találja, hogy a vádak igazak, (mást pedig nem találhat), akkor tessék lehetetlenné tenni, hogy egy a középkorinál is rosszabb eszközökkel dolgozó vad nép itt Európában a legszörnyűbb aljas tetteket követhesse el egy védtelen és elnyomott néppel szemben.

Ma vitte fel a főispán Budapestre az igazságügyminiszterhez a bajai ügyvédek memorandumát,

amelyben a törvényszéki kirendeltség önállóságát, a törvényszék területének a halasi járás-bíróssággal, Sükösd, Érsek-Csanád és Nemesnádudvar délpestmegyei községekkel való kiegészítését és a megnagyobbított s önállósított törvényszéknek a szegedi ítélőtábla területéhez való csatolását kéri.

Szerdán délelőtt a Bajai Ügyvédi Kör népes küldöttsége tisztelgett Bisztray-Balku Gyula főispánnal a bajai törvényszék önállósítása és területének növelése érdekében. A deputációt, amelyet a vármegyházán lévő hivatalában fogadott a főispán, dr. Lemberger Armin, az Ügyvédi Kör elnöke és dr. Florián Géza alelnök vezettek. A deputáció tagjai voltak dr. Fischer Jákó, dr. Fehér Lőrinc, dr. Bruck Aurél, dr. Knézy Lehel, dr. Fischl Ferenc, dr. Muzsich József, dr. Fischhoff Zsigmond és dr. Reiser Péter ügyvédek.

A küldöttség szóoka arra kérte a főispánt, hogy az Ügyvédi Kör memorandumát rövid úton juttassa el dr. Zsitvay Tibor igazságügyminiszterhez. A memorandum szövegét nem tudták azonnal átadni a főispánnak, mert nem volt készen. Délután készítették el s este adták át a főispánnak, aki ma, csütörtökön reggel utazott fel vele Budapestre.

A Bajai Ügyvédi Kör ebben a memorandumban a bajai törvényszéki kirendeltség önállósítását, a halasi járásbírósságnak a bajai törvényszékhez való csatolását, valamint a délpestvármegyei Sükösd, Érsek-Csanád és Nemesnádudvar községeknek a bajai kir. törvényszékhez való átcsatolását s végül a bajai törvényszéknek a szegedi ítélőtáblához való csatolását kéri.

A memorandum teljes szövege a következő:

Nagyméltóságú m. kir. Igazságügyminiszter Ur! Kegyelmes Urunk!

Szeged és Baja városok küldöttsége f. évi január hó 10-én járult Nagyméltóságod színe elé és nyújtotta át Nagyméltóságodnak azon emlékiratot, melyben a szekszárdi kir. törvényszék bajai kirendeltségének önálló törvényszékké való átszervezését és a halasi kir. járásbírósság bevonásával a szegedi kir. ítélőtáblához leendő csatolását a vonatkozó érvek és indokok felsorakoztatásával tiszteletteljesen kérelmezte.

Legyen szabad ezen emlékiratra való utalással Nagyméltóságod előtt újból kifejtelnünk a történelmi kibontakozás fonálán azon okokat, melyek e mozgalomnak újbóli megszervezését indokoltá tették és annak a mély tisztelettel előterjesztett alapon leendő kérelmezésére alkalmat szolgáltatottak.

Amióta a bajai kir. törvényszéket 1876-ban megszüntették, Baja város közönsége nem szűnt meg a törvény-

szék visszaállításáért küzdelmet folytatni és az a meggyőződés, hogy a város eminens érdekeit a törvényszék megszüntetésével indokolatlanul súlyos sérelem érte, oly mély gyökeret vert a közvéleményben, hogy a törvényszék visszanyeréséért újból és újból kérelemmel járult a kormány elé. 1900 október havában egy terjedelmes, az egész ügy minden részletére kiterjedő emlékiratban fordult Baja város közönsége a tárgyhöz a kormányhoz, majd újból ismét 1906 július hónapjában és 1911 évi április hónapjában és 1922 óta, amióta a szekszárdi kir. törvényszék bajai kirendeltsége felállított, még elevenebben és hatékonyabban él a város közönségében a vágyakodás, hogy törvényszékének visszaállításáért, melvért 1911 évi március havában 300.000 aranykoronát és ingyen telket ajánlott fel és amelyet 1876-ban nem magasabb igazságügyi szempontok, hanem magán természetű okok szüntettek meg, a mozgalmat újból erőteljesebben meg kell indítani.

A Trianon által teremtett viszonyok, az a fontos és vezető szerep, melyhez Baja városa a megye életében hozzájárult és amelynek komoly és méltó betöltését kulturális és gazdasági fejlődésének rohamos előnyomulásával igazolja, törvényszékének visszahozását, illetve kirendeltségének önálló törvénykezési intézménnyé való átszervezését, ismét legégetőbb életkérdéseinek homlokterébe állította, melynek megvalósítását lakosságának számarányánál, magas fokú intelligenciájánál, politikai érettségénél és aránylagos kedvező gazdasági helyzeténél fogva hívó bizalommal reméli immár Nagyméltóságod bölcsességétől.

Az a döntő szempont, mely a mai sivar gazdasági viszonyok folytán az igazságügyi kormányt is a legszigorubb takarékosra készíti, a törvényszéki kirendeltségnek önálló törvényszékké való átalakításánál szerepet egyáltalán nem játszhatik és akadályul egyáltalán nem szolgálhat, mert az átszervezés a kincstárra 5-600 pengőnél nagyobb terhet nem hárítana, — ennyibe kerül ugyanis az irodaigazgatói állás átalakítása — ami oly elenyészően csekély költség, hogy figyelembe nem is jöhet.

Baja törvénykezési szempontból Trianon előtt is a szegedi kir. ítélőtábla-hoz tartozott és a két várost a régi

és azóta is minden alkalommal szívesen ápol emlékeken kívül a sorsukban beállott változások annyira egy-másra utalták, hogy Baja, amidőn törvényszékének önállósítását szorgalmazza, lelkes örömmel vállalkozik a Szegeddel fennállott régi kapcsolat felújítására és Szeged is készséggel támogatja Baja városát ezen általa is méltányosnak felismert törekvéseiben.

A mozgalom sikere érdekében abba bekapcsolódott Kiskunhalas városa és annak összes illetékes tényezői egy-értelmű határozattal kimondták, hogy Nagyméltóságodnál a halasi kir. járásbírósságnak a bajai kir. törvényszékhez leendő csatolását kérelmezni fogják. Halas az okok és érvek egész tömegét sorakoztatja fel amellől, hogy miért szorgalmazza járásbírósságának a bajai kir. törvényszékhez való csatolását és amidőn Nagyméltóságod e kérdésben dönteni fog, bizonyára gondosan mérlegelni fogja, hogy Kiskunhalas városa elsősorban maga van hivatva sorsa felett kockát vetni és a törekvő, gazdaságilag megzimosodott várost bizonyára nagyon komoly és nagyon is megfontolásra méltó okok készítik arra, hogy a régi törvénykezési kapcsolat megszüntetésével a bajai kir. törvényszékhez leendő csatolása által új érintkezési pontok: új gazdasági lehetőségeket és törvénykezési igényeinek fokozottabb és megfelelőbb kielégítését keresse.

Az előrebocsátottakban, Nagyméltóságú Igazságügyminiszter Ur, újból bátrak voltunk reá mutatni azon tiszteletteljes indokokra, melyek küldöttségünk útján előterjesztett kérelmünk teljesítése mellett szólnak és amelyeknek kegyes figyelembevételét Nagyméltóságod beható figyelembe ismételtlen ajánlani meg nem szűntünk.

Engedjessék meg nekünk azonban ez alkalomból Nagyméltóságod nagybecsű figyelmét felhívni azon törvénykezési szempontból valóban indokolatlan és érthetetlen anomáliára, mely Baja város közvetlen közelében három pestmegyei községre, nevezetesen Sükösd, Csanád és Nemesnádudvar községekre nézve fennáll. Ezen három község gazdaságilag teljesen Bajára gravitál, lakosai szükségleteik beszerzése végett naponta felkeresik a bajai piacot és ingatlanaik jelzálogilag a bajai pénzügyintézeteknél vannak lekötve. Törvénykezésség mégis ezen községek

nem tartoznak a tőlük 4-10 kilométerre fekvő bajai járásbíróshoz, hanem a mintegy 40-50 kilométerre eső kalocsai kir. járásbíróshoz. Ha már most valamely ezen községekben lakó adós ellen végrehajtás vezetett, akkor egy 100 P-ös ügyben is maga a bír. végrehajtó kiszállási költség mintegy 50 P-re rug, úgyhogy, míg ilyen esetleg árverés útján véglegreztetik, az adósnak a tőke kétszeresét, esetleg háromszorosát kell fizetnie. Ez bizonyára nem lehet az igazságügy követelménye és óhajtható, hogy ezen kirívó gyakorlatok alkalmas módon megszüntetessék. Nagyméltóságodnak mindenre kiterjedő figyelme bizonyára, most midőn

arra felhívtuk, meg fogja találni a módot a felpanaszolt sérelem megszüntetése végett és a három községnek a bajai kir. járásbíróshoz leendő átcsatolását, amit ezzel mély tisztelettel kérünk, megfontolás tárgyává fogja tenni.

Amidőn tiszteletteljes indokainkat és kérelmünket Nagyméltóságod kegyes jóindulatú hajlamaiba ajánljuk, maradtunk

Baján, 1931. március hó 18. án
mély, hódoló tisztelettel
a Bajai Ügyvédi Kör képviselőjében
Dr. Lemberger Ármán elnök.
Dr. Flóridán Géza alelnök

Uj revizort kaptak a tanítóképzők, felsőkereskedelmi és polgári iskolák a kultuszminisztériumban.

Tudott dolog, hogy dr. Szabóky Alajos országgyűlési képviselő elhalálozása után a váci kerület mandátumát dr. Korniss Gyula kultuszminiszteri adminisztratív államtitkár nyerte el egyhangulag. Miután országgyűlési képviselő nem lehet aktív tisztviselő, Korniss Gyula távozott államtitkári állásából s helyette dr. Gévai-Wolff Nándor államtitkár vette át a kultuszminisztériumban a tanítóképző intézetek, a felsőkereskedelmi iskolák és a polgári iskolák feletti államtitkári felügyeletet. Viszont dr. Korniss Gyula nyug. kultuszállamtitkár, országgyűlési képviselő megmarad egyetemi tanárnak és mint a Közoktatásügyi Tanács elnöke.

Dr. Korniss Gyula három évvel ezelőtt járt Baján, amikor gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert kísérte le Bajára, aki akkor az építendő új reál-

gimnázium (ekkor még erről volt szó) felépítését tekintette meg s egyben az iskola felépítési költségeihez való hozzájárulás mérvét tárgyalta meg az érdekeltekkel. Akkor dr. Korniss Gyula megtekintette a bajai állami fű felsőkereskedelmi iskola épületét is, amely nem a legkedvezőbb kritikát váltotta ki belőle. Akkor tárgyalt dr. Korniss Gyula a város vezetőségével is. Ezenkívül még az a relációja volt Bajával, hogy a reál-gimnázium és kertészképző iskola kivételével minden bajai középiskolának ő volt a kultuszminisztériumban az államtitkári revizora. Ezt a szerepkört most a minisztériumban dr. Gévai-Wolff Nándor vette át, úgyhogy a két bajai tanítóképző intézet, a két felső kereskedelmi iskola és a három polgári iskola felügyele az ő hatáskörébe tartozik.

A bizottság letárgyalta a testnevelési alap ez évi költségvetését

Lemondott a Kiscsávolyi Levente Egyesület elnöki tisztéről a Pécsre helyezett Pakucs Béla állomásfőnök.

Jelentettük már, hogy a városi testnevelési bizottság szerdán délután ülést tartott a városházán dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok elnöke alatt az ő hivatalos szobájában. Az ülésen azért elnökölt dr. Reiser Antal, mert dr. Vojnics Ferenc polgármester nem volt itthon, miután részt vett Kalocsán dr. Horváth György felszentelt püspöknek a nagypréposti stallumba való beiktatási ünnepélyen.

A testnevelési bizottság ülésén jelen voltak Kovács Antal felsőkereskedelmi iskolai tanár, Horváth Béla műszaki tanácsos, dr. Mamuzsich József ügyvéd, Leštyán János testnevelési felügyelő, Both Raymund testnevelési vezető és Gramling Tibor városi aljegyző, mint a bizottság előadója.

Az ülésen bemutatták a testnevelési alap költségvetését, amit el is fogadott a bizottság. Az összes bevétel 16837 pengő s ugyanennyit tesz ki a kiadás is. Baja városa a testnevelési költsé-

gek viseléséhez 12133 pengővel járul hozzá. A kiadási rovatan a leventelőr tér létesítése 3500 pengő költségeliránnyal szerepel. A testnevelési bizottság még mindig tárgyalásokat folytat a Bajai Céllövész Egyesülettel a Lőkert bérbevevésre vonatkozólag, de még nem történt megállapodás.

A Kiscsávolyi Levente Egyesület elnöke eddig Pakucs Béla máv. felügyelő, bajai vasuti állomásfőnök volt, aki azonban, miután Pécsre helyezték s áprilisban el is foglalja új állomáshelyét, lemondott az elnöki tisztségéről.

A törvény értelmében a testnevelési bizottság három elnökjelöltet ajánl a Kiscsávolyi Levente Egyesületnek, hogy annak levente tagjai megválasszák közülök az új elnököt. A három elnökjelölt: Köbling Ernő malomtulajdonos, Legányi Dezső, a bajai áll. fű felsőkereskedelmi iskola igazgatója és dr. Párcsich József bajai ügyvéd.

Hat város felsőkereskedelmi iskolai tanulói tesznek érettségi vizsgát a bajai fű felsőkereskedelmi iskolában szeptemberben.

A vallás és közoktatásügyi miniszter a folyó évi szeptemberi érettségi vizsgálatok helyéül a fű és női kereskedelmi iskolai vizsgázók részére egyaránt a következő öt iskolát jelölte ki: a budapesti I. kerületi községi fűiskolát, a budapesti állami gyakorló felsőkereskedelmi iskolát, a bajai állami fű felső kereskedelmi iskolát, a nyiregyházi községi fűiskolát és a szom-

bathelyi államsegélyes községi iskolát. A bajai körzethez tartoznak — miként azt a kultuszminiszteri rendelet megállapítja — a Baján, Kaposváron, Kecskeméten, Makón, Pécsen, Szegeden és Szekszárdon lévő iskolák volt tanulói. A kultuszminiszter kivételesen megengedte, hogy a kedvezőtlen vasuti összeköttetésre való tekintettel a kéti keceméti iskola volt tanulói Baja

helyett a budapesti I. kerületi községi fű felső kereskedelmi iskolánál is jelentkezhesse a vizsgálat letételére.

A bajai állami fű felső kereskedelmi iskolához Simoncsics Alajos felsőkereskedelmi iskolai igazgatót, főigazgatóhelyettesét küldte ki a kultuszminiszter a szeptemberben tartandó érettségi vizsgálatokhoz az elnöki teendőket

ellátására miniszteri biztosi minőségben.

A kultuszminiszter a decemberi érettségi vizsgálat helyéül a két bajai felső kereskedelmi iskolát illetőleg a békéscsabai községi fű felső kereskedelmi iskolát jelölte ki, ahol dr. Szakáll Zsigmond kereskedelmi iskolai kir. főigazgató, egyetemi magántanár lesz az érettségi vizsgálatok elnöke.

A pénzügyminisztérium szigorú megrovásban részesítette Baja városát azért,

mert az egész országban Baján volt a legrosszabb az adóbefizetési eredmény s itt volt a legnagyobb az adóhátralék.

A Független Magyarország a városi közigazgatási bizottság üléséről közölt tudósításai beszámoló minden esetben a város közönségének adózásáról is. A múlt év őszén nagy volt az adóhátralék, meghaladta az évi előirásnak és előző évi hátraléknak a 40 százalékát s ezért kimondotta a közigazgatási bizottság a város két adóügyi főtisztviselőjével szemben az anyagi felelősséget.

A város ezután forszírozottabb ítemben kísérelte meg az adóhátralék behajtását. A kis adózók fizettek is s csak a nagy adózók miatt maradt fenn a tekintélyes összegű kitevő adóhátralék, amely azonban így is alászállott a 40 százalék alá. Az adó befolyásáról az év végén a pénzügyigazgatóságnak kimerítő jelentést kell tennie a pénzügyminisztériumnak, amely a napokban 25 oldalas leirathat választott a bajai pénzügyigazgatóságnak erre a felterjesztésre. A pénzügyminiszteri leirat megállapítja, hogy az egész ország területén Baján volt a legrosszabb az adóbefizetési százalék. Együttal utat-

sitotta a pénzügyminisztérium a bajai finandirekciót, hogy erélyesen hajtsa be ezt az adóhátralékot.

Ugyanakkor új rendszert is léptettek életbe, mert jövőben nehezebben fog menni az ugynevezett behajthatatlan adókövetelések törlése, már pedig eddig ez is olyan összeg volt, ami nagy mértékben elősegítette az adóhátraléknak olyan mérvű csökkentését, hogy az 40 százalék alá essék.

A rossz gazdasági viszonyoknak legjellemzőbb tünete az, hogy az adóbevételek továbbra is folytonosan csökkennek, úgy hogy az idén még nagyobb adóhátralékre kell majd számítani.

A pénzügyi kormány maga is látja ezt s ezért az adókövetések behajtása érdekében a pénzügyminiszter a napokban leiratot küldött Bajára s ebben szigorúan felhívja az adóügyi hatóságot, hogy ez év június végéig az összes adóhátralékokat be kell hajtani. A miniszteri leirat főleg a nagyobb összegű adóhátralékok behajtását írja elő.

A kormányzó szombaton nyitja meg a mezőgazdasági kiállítást.

Kialakultak a budapesti mezőgazdasági kiállítás keretei.

Március 20 és 25 között rendezik az idén az országos mezőgazdasági kiállítást, amely évről-évre egyre fokozódó látogatottságnak és terjeszkedésnek örvend. A kiállítási épületek, tribünök, a felvezető és felhajtó pálya, a kiállítással kapcsolatban bemutatásra kerülő mezőgazdasági ágazatok pavilonjai már teljesen elkészültek.

A kiállítási irodában és kint a tenyészvásártelenen már hetek óta folyik szüntelenül a munka, hogy az évről-évre bővülő kiállítás keretei méltók legyenek az általánosan megnyilvánuló nagy érdeklődésre. A kiállítás látogatói nap-nap mellett változatos prog-

rammu lovasmutatványokban és fogathajtásokban gyönyörködhetnek majd, amelyekhez a díjazott állatok elővezetése fog csatlakozni. A tenyészállatkiállítás anyaga gazdagságával és kiváló minőségével még a múlt év hatalmas kereteit is meghaladja. Az ismert nevű jeles tenyészeteken kívül jelentős számban fognak szerepelni egyes vidékek népies állattenyésztésének gondosan összeválogatott kollektívái is.

A tenyészállatkiállítás mellett a többi kiállítási csoportok is jelentős fejlődést mutatnak az elmúlt évekhez képest. A tejgazdasági, vetőmag- és termény-, szakoktatási és kísérletügyi, háziipari,

la POROSZ diókoksZ

Pécsi tojásszén (bulett) változatlan áron.

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselete

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Elismerten legkitűnőbb minőségű, friss

pörkölt kávé

Kapható

KLEIN ÉS STRAHL

fűszer, csemege és dégyümölcs kereskedésben.

dohány, erdészeti és a halászati kiállítás csarnokán kívül bizonyára nagy számmal fogják felkeresni a látogatók a borkostolóval kapcsolatos borászati és szőlészeti kiállítást. Érdeklődésre tarthat számot a mezőgazdasági exportintézet, az Országos Mezőgazdasági Kamara, az állattenyésztő egyesületek és szövetségi központok működését feltüntető pavillon is. Külön is megemlíthetjük érdemtel a nagyszerűnek ígérkező mezőgazdasági gép- és eszközkiállítás, amelynek keretében a nagyhírű magyar mezőgazdasági gépipar és a külföldi gyárak képviselői fogják bemutatni ismert gyártmányaikat, a gépjárműveiket pedig külön közös csoportban mutatják be.

A március 20-tól 25-ig megtekinthető és számtalan látványosságot és hasznos tanulságot ígérő kiállítás iránt általánosan megnyilvánuló nagy érdeklődést az 50 százalékos kedvezményes utazásra jogosító igazolványok igen nagy méretű igénylése is jelzi. A rendezőbizottság (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) március 23-ig még küld a jelentkezőknek kedvezményes utazásra jogosító vasúti igazolványokat. A külföldi látogatóknak számos kedvezményt biztosító kiállítás igazolványokat a kiállítás külföldi képviselőinél és a menetjegyjárodákban lehet megszerezni. Elszállásolás céljából az érdeklődők forduljanak Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi hivatalához (Budapest, IV. Deák Ferenc-utca 2).

A kiállítás ünnepélyes megnyitása szombaton, március 21-én délelőtt 10 órakor lesz, amikor Horthy Miklós kormányzó személyesen nyitja meg az országos mezőgazdasági kiállítást.

A Mansz népkönyha mozgalmi adatai és a pénzübeli adományok.

40 fillért: Lencsés S., N. N., Gózon J., Hubert Antal, özv. Ivencz Frigyesné, Szlovák A-né, Parcsitichné, N. N., Loósz János, Masznyikné, Dunay Ferencné, Markó László, Kincses Kálmáné, Szöllösné, Pilinszkyne, N. N., Márcs, Lázár Béláné, Vidákovits Imréné, Raics Mártonné, Torday J.

30 fillért: Markó F., N. N., Kovács Mihályné, Meizl Jakab, N. N., Okrona S., özv. Hoffmanné, Sonnenthal, Burkovits Gy., Edert J., Sárczné, Gyurkity P-né, Hohmann-né, Kapitány Istvánné, Pécsi Andrásné, N. N., Madzell János, Rapp Margit, Reimann József, Bergerné, Marosy J., özv. Hornyikné, Gyurákovits, N. N., Madzell János, Rosenberg, Eperjessyné, N. N.

20 fillért: Zsuffa Béla, özv. Horváth J.-né, Imgrund S., Szlama Sándorné, Krizsán Andrásné, Bálint Péter, Török Mihályné, Feigl Sándor, Mária Miklósné, Vedelek János, Lizicsin Mártonné, vitéz Koltayné, Fekete Ferencné, Horváth Lajos, Tóth Gáborné, Fityurék, Hudy Magda, Ságiné, Reicheld Ernő, Decknerné, Bokányiné, Kovács József.

(Folytatjuk.)

Panaszkodnak a trafikosok.

Az általános gazdasági pangás hatását megérik a kistrafikosok is. Akármelyik kistrafikostól kérdezzük, hogy milyen az üzlet, mind egytől-egyig panasza nyitja a száját. Különösen keservesen panaszkodnak azok a külvárosi dohányárusok, akiknek munkások a főfogyasztói. A munkanélküliség, a keresethiány önmegtartóztatásra kényszeríti a munkást. Nagyrésze egészen leszokott a dohányzás élvezéséről, egy része pedig részben csökkentette a dohányszükségletének mennyiségét, részben pedig áttért az olcsóbb dohány és cigaretta fajtára.

Beszéltünk egy ilyen külvárosi trafikossal, aki ezeket mondta:

— Még a mult esztendő forgalmam valahogyan megjárta. Megadta a szokásos meglehetősen lehetőséget, de most már olyan minimális a forgalom, hogy abból a legszerényebben sem lehet megélni. A munkásság nem keres, tehát elveszett a fogyasztás részére. Azelőtt minden fajta cigaretta, szivar, dohány talált nálam vevőre. Ma már csak a Levente, a Duna, a Petőfi cigaretta meg a Balkán dohány fogy. De abból is csak a legminimálisabb mennyiség.

A város egyik legforgalmasabb utvonán levő trafik tulajdonosa beszéli:

— Trafikból ma már nem lehet megélni. A fogyasztás erősen csökken és ez a lecsökkentett mennyiség is annyi sok felé oszlik szét, hogy egy-egy trafikra alig jut valami. Tessék itt körülnézni: Vagyunk itt majdnem egyrakáson, alig pár száz lépésnyire egymástól, négyen.

— Mult vasárnapon, tehát a legforgalmasabb napok egyikén árultam kora reggeltől esti hat óráig 30 pengőt, kestem tehát 2 pengő 70 fillért nyersen. Miből fizetek házbért, adót, miből egyem, ruházok? (Erről az utóbbiról már rég lemondtam.)

A legnagyobb baj az, hogy mellék-cikkek, amelyeken mégis lehet keresni, nem fognak. Azelőtt mindennap eladtam néhány cigarettatárcát, dohánytárcát, szipkát, képeslevelezőlapot, ma ezeket a cikkek nem keresik. Igényét mindenki leszállította. Aki ezelőtt finom törököt szivott, ma Hercegovinát vásárol, aki Hercegovinához volt szokva, az ma 44 filléres törököt fogyaszt és aki ezt szokta meg, az hozzászokott a 32 filléres Balkánhoz. Jobbféle szivar az egyáltalán senkinek sem kell, akinek eddig napi 20 Memphis kellett az ma már megelégszik 10 Szimfoniával. A legkelendőbbek a 2 filléres cigaretták.

— Nem, a trafik ma már nem megélhetési forrás.

A trafikosok egyhangú véleménye az, hogy a trafikfogyasztás a dohányárak emelése óta hanyatlott ilyen rohamosan.

Gyümölcsfák tavaszi ápolásához
Novenda Gyümölcsfakarbolineum,
Sulfarol Kolloid kén. Főraktár: Városi Drogéria, Baja, Vörösmarty-u. 1. sz. Telefon 350.

HÍREK.

A tehetséges gyermek dr. Csörsz Károly egyetemi magántanár megvilágításában.

Dr. Csörsz Károly egyetemi magántanárt, a bajai közpórház nagy képzettségű főorvosát nem kell külön bemutatni a bajai közönségnek, mert ismeri már évente megtartani szokott előadásából. Első előadásai a mai kor egyik fontos szociális problémájáról: a házasságról szólnak, majd a mult évben az ideges gyermekről tartott magas színvonalú előadásával terelte magára az érdeklődést.

Dr. Csörsz Károly ma délután 6 órakor ismét megjelenik az előadói dobozban a városháza kisgyűlési termében, amikor is a tehetséges gyermekről tart előadást. Ezen előadásával a tudós éles szemével és megfigyelésével világít be ismét a fejlődő gyermeklélekre és testi organizmusába.

Ez a ma délutáni előadása hozzáidomul a gyermeki lelkeségről és szervezetről előbb kifejtettek eszméjéhez és kidomborítja a bimbózó tehetségnek azon fejlődési lehetőségeit, amelyek a 20-30 éves időtartam szereplőiben szunnyadnak, akikre vár a jövő nagy alkotási és gazdasági, valamint szociális feladatainak megoldása.

A közönség önmagát becsüli meg, ha minél számosabban hallgatják meg ezt a nagyértékű előadást.

— A Bajai Evezős Egyesület közgyűlése. A Bajai Evezős Egyesület március 27-én, pénteken délután 4 órakor a Nemzeti Szállóba külön termében közgyűlést tart. Targysorozat: Ügyvezető elnök jelentése, számadás, költségvetés, alapszabálymódosítás.

2 pengő 50 fillérből állították meg a cukorrépa árát. A cukorrépatermelők és a cukorgyárak megbízottai Bud János elnöke alatt megtartott értekezleten megállapodásra jutottak. A cukorgyárakkal kötött megállapodás szerint 2.50 pengőben állították meg a cukorrépa árát. Ha ezzel nem is értük meg el a külföldi árnívót, de mégis inkább megközelítettük a termelési költségeket, mint az eddigi árral, s így a cukorrépatermelők is jobban megtalálják számadásaikat. A meg- egyezés öröme viszont a cukorgyárak felemelték a cukor árát kg. ként 4 fillérről, ami pedig egyáltalán nincs arányban a cukorrépa árával, sőt a legnagyobb mértékben indokolatlan ez az áremelés.

— Kétszáz százalékkal emelték az adókat Romániában. A vármegyel és községt pótadókat Romániában 200 százalékkal emelték s bár a közönség egyre jobban sürgeti az adók mérséklését a román kormány újból meglepetéssel szolgált lakosai számára.

DARMOL

CSAK EREDETI CSOMAGBAN VALÓDI.

— Magyar rendszerű hálókocsik Kanadában. A kanadai vasúttársaságok újabban a magyar vagongyárakból kiküldött hálókocsik mintájára ugyanolyan hálókocsikat készítettek, mint amilyenek Magyarországon is futnak s a kanadai lapok meg is emlékeznek arról, hogy Kanadában "magyar típusú kényelmes hálókocsik teljesítenek szolgálatot.

Scherz bácsi könyve „A Rádió Humora” megjelent

Scherz bácsi — hivatalosan Scherz Ede — néhány hónappal — ezelőtt megbetegedett, meg is kellett operálni. A hangszálait érte baj, csakugyan furcsa, sőt kegyetlen játék a sorsnak, egy szipkerrel, aki abból él, hogy sokat beszél, és a törheletlen kedélyű Scherz bácsi nem esett kétségbe, betegsége alatt — hogy nem beszélhetett — könyvet írt, még pedig tréfás könyvet „A Rádió Humora” címmel. Ez a könyv most megjelent s már a címlap is sok kedvességet ígér, egy oroszlán, meg egy Scherz bácsi, meg egy mikrofon vannak a címlapon, együtt s a könyv egyik fejezete szerint ez az országban tartózkodó...

URÁNIA

2

napig lesz műsoron

Március 21-én, szombaton
d. u. 6 és este fél 9-kor.

Március 22-én, vasárnap
d. u. fél 4, 6 és fél 9-kor.

AL JOLSON és DAWEY LEE
felléptével

SIRNI

ÉS

DALOLNI

film dráma 12 fejezetben.

Kísérő filmje:

Kristály revű

filmjudoanság.

Hiradó.

beli jelenet — hiteles is. Hogy milyen eleven ez a könyv, má a főfejezetek címei is sejtetik: A Scherz gyerektől a Scherz bácsiig. Ötven rádiótréfa, egy szipker statisztikai adatai, elegyes költemények, a hangkulisszák mögött legújabb: a szakálas Scherz. Minden sorából a könyvnek kacagtató jókedvű árad és körülbelül huszonöt tréfás fénykép, karikatúra tarkítja meg a kitérő papírosra nyomott könyvet. Scherz bácsi nem hozott szegyet a könyvével sem azokra, akik nevetik, sőt ellenkezőleg! kétségtelenül kedves, derűs és cinos könyvet nyújt át Scherz bácsi hallgatóinak, akik most olvasói lettek.

Scherz Ede könyve „A Rádió Humora” megrendelhető a szerzőnél, Budapest, VI., Vilmos császár ut. 33. füzeve 2— pengő kötvé 3.— pengő, díszkötésben Scherz bácsi aláírásával 6.— pengős árért utányét, mellett. — Aki a könyv árát és a 20 fillér szállítási költséget előre beküldi, keresztöltés alatt kapja meg a könyvet.

Lapkiadó: Corvin-nyomda.

Prima száraz két éves akác hasábfa

házhoz szállítva q-ként

P 3:50

Vidor József és Fia

Szent István-tér 7. bajai kirendeltáge. Telefon: 266. sz.

Eternit asztallapok

Eternit falburkolások

Eternit tetőfedések

Eternit Udvar

BAJA
Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

Rádió.

Csütörtök, március 19.

- 2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyamhírek.
 - 3:15: Séta az országos mezőgazdasági kiállításon.
 - 4:45: Pontos időjelzés, hírek.
 - 4:00: Rádió Szabad Egyetem.
 - 5:10: A m. kir. Földművelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata
 - 5:45: A m. kir. I. honvédelmi miniszter zenekarának hangversenye.
 - 7:00: Angol nyelvtanítás.
 - 7:35: Saly Dezső előadása.
 - 8:00: Vigjáték-előadás a Studióból.
- Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Cigányzene.
- TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Versenyárgyalási hirdetés

Baja város polgármestere nyilvános versenyárgyalást hirdet a Baján építendő szentistváni vámpéület, kamarásdunai torkolatörház és erdészlak összes munkáira. A Közszállítási Szabályrendelet szerint felszerelt ajánlatokat a vámpéületre:

1931. évi április hó 14-én d. e. 11 óráig, a torkolatörház és erdészlakra:

1931. évi április hó 25-én d. e. 11 óráig kell postán v. személyesen benyújtani a városi írtató hivatalban. Az úrlapok és feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megkezdett ivenként 30 fillérért kaphatók. Vidékiek utánvéttel kaphatnak úrlapokat. A kész tervek és kiírási művelet ugyancsak a mérnöki hivatalban tanulmányozhatók.

A vámpéület beépített köbtartalma: cca. 300 m³

A torkolatörház + melléképület köbtartalma: cca. 460 m³

Az erdészlak + melléképület köbtartalma: cca. 950 m³

A két utóbbi épület munkáinak odaítélése a telkek jogi kérdésének végleges elintézéséig esetleg elodázódik.

Baja, 1931. március hó 16-án.

Dr. Vojnics Ferenc s. k. polgármester.

Fiatal orvos megfelelő

lakást keres

a város központjában — rendelő szempontjából alkalmas helyen — butorozva, esetleg anélkül.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó motorkerékpár.

Egy jókarban lévő, használt 350. kec. Méray

motorkerékpár eladó.

Érdeklődni lehet Petrich és Löwy-cégnél a Károna József-utcában.

Gazdaságom leszerelése következőben eladásra kerül:

1 db valódi szimentházi bika 2 és fél éves, 1 db 1 éves bika, 11 db friss fejős, bojras és nehéz hasas valódi bonyhádi szimentházi tehén, lovak, traktor teljes felszereléssel, vetőgép, morzsológ, szekerék, loszerszámok s egyéb gazdasági felszerelések. — Ugyanott (Koppány-pusztán) 20 kis hold föld, esetleg épületekkel, parcellázva is eladó — Érdeklődni lehet: Baja, Cifrusz Ferenc-utca 11. a.

Jégszekrény

sürgösen

mevétele kerestetik.

Cím: Belvárosi Cukrászda, a Központi Kávéházzal szemben.

Az egész életben hű barát

SINGER VARRÓGÉP.

Kezvező fizetési feltételek. Alacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Saját gyarmányu

3 drb ruhatartó

26 fillér.

UTRY-nál

Erzsébet kir.-u. 38. szám.

A Fischer-féle alapítványi házban a volt Mikolics-féle

üzlethelyiség

május 1-től bérbeadó. Érdeklődni lehet Klein Rezső házigondnoknál.

Drótkerítés

gyártmányait rendkívül

olcsón

hozza forgalomba

Utry Pál Fiai

Erzsébet kir.-u. 38. Tel. 280.

Belvárosban 2 lóra való

istálló

és egy betonozott plince kiadó. Cím: Árpád-utca 1.

Márc. 16-tól márc. 23-ig reggel fél 8 óráig

Lovassy Ödön és Dr. Geiringer János gyógyszerész patikája tart éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

Mérlegképes könyvelő

vállal órákonyvelést, mérlegkészítést, élvégzi könyvek felfektetését.

Cím a kiadóban

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

CORVIN-NYOMDA BAJA

Mátvás király-tér 10 — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.

Stanzolt dobozok gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.

Prima sardinia

az eddigi 90 fillér helyett

68 fillér.

Pisztráng (Nice)

1-08 P helyett

1 pengő.

Klein és Stráhl

fűszer- és csemégekerekeskedésben.